

俄语

各类成人高等学校
招生考试复习丛书

(增订本)

人民教育出版社

475606

各类成人高等学校招生考试复习丛书

俄 语

(增订本)

人民教育出版社外语室俄语组编

人民教育出版社

300012

各类成人高等学校招生考试复习丛书

俄 语

(增订本)

人民教育出版社外语室俄语组编

*

人民教育出版社出版

新华书店北京发行所发行

人民教育出版社印刷厂印装

*

开本 787×1092¹/₃₂ 印张 13.75 字数 285,000

1985年8月第2版 1985年10月第2次印刷

印数 101,001—133,000

书号 7012·0814 定价 1.95 元

2 032 8161 6

说 明

为了帮助报考各类成人高等学校(包括广播电视大学,职工高等学校,农民高等学校,管理干部学院,教育学院和教师进修学院,独立设置的函授学院,普通高等学校举办的干部专修科、函授部、夜大学等)的考生理解和掌握国家教育委员会制定的《一九八六年全国各类成人高等学校招生考试复习大纲》的复习要求,并按照所规定的复习内容系统地复习中学课程,我社根据《复习大纲》规定的复习要求和内容,对一九八四年编写出版的《各类成人高等学校招生考试复习丛书》进行了修订和增补,重新出版了这套复习丛书。

这次对原复习丛书的修订、增补工作是从两方面进行的:(一)原复习丛书中各学科的复习资料,经过修订和增补,作为增订本仍收入这套复习丛书;(二)根据读者的要求和建议,新编了除外语以外的其他各学科解题指导七种共八册,也收入这套复习丛书,使这套丛书总共包括增订本和解题指导十七种二十册。它们是:《政治》(增订本),《政治解题指导》,《语文》(增订本)上、下册,《语文解题指导》,《数学》(增订本)上、下册,《数学解题指导》上、下册,《物理》(增订本),《物理解题指导》,《化学》(增订本),《化学解题指导》,《历史》(增订本),《历史解题指导》,《地理》(增订本),《地理解题指导》,《英语》(增订本),《俄语》(增订本),《日语》(增订本)。

补充编写出版解题指导的目的是,便于使用本复习丛书

各学科增订本的考生更好地掌握复习方法和解题线索，以提高复习效果。三种外语，根据外语学习的特点，并考虑到在它们的增订本中，练习题已附有参考答案，因此不另编解题指导，但录制出版《英语》(增订本)的录音磁带一盒，以配合复习。

《各类成人高等学校招生考试复习丛书·俄语(增订本)》包括五部分内容：语音、语法(词法和句法)、阅读材料、词汇练习、俄语常用词汇表。书末附有部分练习参考答案。

语音部分选择最基本的语音知识，并编配了较多的拼音练习，供学生反复操练之用。语法项目安排得比较集中，新增说明从句、定语从句等八项；为了帮助学员复习、掌握这些基本的语法知识，在讲述规则之后，编配了较多的练习。阅读材料可帮助学员系统地复习语法、巩固词汇、培养阅读能力，现从原十篇增加到二十篇，每篇短文之后配有“按课文回答问题”的练习，以便检查学员对短文的理解程度。增订本还充实了词汇练习的内容。为了帮助学员巩固词汇，提高综合运用俄语的能力，全书共选俄语常用词汇 1,402 个。书末的部分练习答案作了相应的调整与增删。练习答案可以有多种的，只给一种或两种。

本书除供准备报考各类成人高等学校的考生复习用外，也可供有关学校、补习班作为辅导教材，供各类成人高中学员、教师和教研人员，以及其他有关成人教育工作者学习、参考。

参加本书编写与增订工作的有本社外语室俄语组下列同志(按姓氏笔画为序)：

丁曙，朱耿，汪震球，宋云泮，李健伟，何得霖，张弘，倪宏

勉，戴咏絮。本书责任编辑是汪震球，审订者是张志公。

由于增订时间匆促，本书难免存在缺点、错误，欢迎读者批评指正。

人民教育出版社

一九八五年八月

目 录

Алфавит 字母表	1
语音	2
一、元音和辅音(清辅音和浊辅音)	2
Таблица слогов 拼音练习表	6
二、软音符号 ъ, 硬音符号 ъ	7
三、音节和重音	8
四、浊辅音清化	9
五、清辅音浊化	10
六、非重读元音 о, а 的读法	10
七、非重读元音 е, я 的读法	12
八、г 在某些词中的发音	13
九、-тся, -тъся 的读法	14
词法	15
一、词类	15
二、词的构成	18
三、名词、代词、形容词的性和数	21
1. 名词的性和数:	21
名词的性	21
名词的数	23
2. 形容词的性和数	24
3. 代词的性和数:	25

人称代词	25
物主代词	25
指示代词	26
疑问代词	27
四、名词、代词、形容词的格	33
1. 名词第一格、第四格	33
名词第一格的用法	34
名词第四格的用法	34
2. 人称代词第一格、第四格	38
3. 形容词、物主代词第一格、第四格	38
4. 名词第二格	47
名词第二格的用法	48
5. 人称代词第二格	52
6. 形容词、物主代词第二格	52
7. 名词第三格	58
名词第三格的用法	59
8. 人称代词第三格	64
9. 形容词、物主代词第三格	65
10. 名词第五格	70
名词第五格的用法	71
11. 人称代词第五格	76
12. 形容词、物主代词第五格	77
13. 名词第六格	80
14. 人称代词第六格	84
15. 形容词、物主代词第六格	85
小结:	92
名词变格表	92
某些名词的特殊变格	93
形容词变格表	98

代词变格表	99
五、短尾形容词	103
六、形容词比较级	106
形容词比较级的用法	108
七、形容词最高级	108
简单式最高级的构成	108
复合式最高级的构成	109
八、副词比较级	111
九、动词	116
1. 动词的变位	116
2. 动词第一变位法	116
3. 动词第二变位法	120
4. 某些动词的变位	121
5. 带 -ся 动词的变位	122
6. 动词的现在时和过去时:	128
动词现在时	128
动词过去时	129
7. 动词将来时	134
8. 动词的体	138
9. 动词的时和体	139
10. 动词体的基本用法	146
动词未完成体	146
动词完成体	147
11. 动词第二人称命令式	158
12. быть 的用法	164
13. 定向与不定向运动动词	169
小结:	175
动词变位表	175

某些动词变位表	176
动词变位时的音变	178
十、数词	180
1. 基数词	180
基数词与名词的连用	181
基数词 1—20 的变格	182
2. 序数词	185
序数词的变格	186
3. 钟点表示法	190
4. 年、月、日表示法	196
十一、某些常用前置词的意义和用法	199
句法	209
一、句子的成分	209
二、句子的分类	213
三、简单句	216
1. 不定人称句	216
2. 无人称句	219
四、复合句	224
1. 并列复合句	224
2. 主从复合句	229
连接词和关联词	229
带说明从句的主从复合句	229
带定语从句的主从复合句	241
带状语从句的主从复合句	249
带原因从句的主从复合句	249
带时间从句的主从复合句	252
带条件从句的主从复合句	255
带目的从句的主从复合句	259

阅读材料	266
一、 Джеймс Уатт	266
二、 Золотой луг	267
三、 Известный математик	268
四、 Мать	270
五、 Солдатский ножик	271
六、 Мы сейчас вставим стекло	272
七、 Береги дерево	273
八、 Подарок	274
九、 Скамейка	276
十、 На мосту	278
十一、 Письмо без ошибок	280
十二、 Машина без шофера	283
十三、 Врач Нина Алексеевна	285
十四、 В Смольном	288
十五、 «Великая жизнь и славная смерть»	291
十六、 Ленинград	293
十七、 Русская берёза	295
十八、 Где же сталь и чугун?	297
十九、 Машина, расскажи!	298
二十、 Николай Коперник	301
词汇练习	304
俄语常用词汇表	326
附录: 部分练习参考答案	374

Алфавит 字母表

字 母		字 母 称	字 母		字 母 称
印刷体	书写体		印刷体	书写体	
А а	Аа	а	П п	Пп	пэ
Б б	Бб	бэ	Р р	Рр	эр
В в	Вв	вэ	С с	Сс	эс
Г г	Гг	гэ	Т т	Тт	тэ
Д д	Дд	дэ	У у	Уу	у
Е е	Ее	е	Ф ф	Фф	эф
Ё ё	Ёё	ё	Х х	Хх	ха
Ж ж	Жж	жэ	Ц ц	Цц	цэ
З з	Зз	зэ	Ч ч	Чч	че
И и	Ии	и	Ш ш	Шш	ша
Й й	Йй	и краткое	Щ щ	Щщ	ща
К к	Кк	ка	Ъ	ъ	твёрдый знак
Л л	Лл	эль	Ы	ы	ы
М м	Мм	эм	Ь	ь	мягкий знак
Н н	Нн	эн	Э э	Ээ	э
О о	Оо	о	Ю ю	Юю	ю
			Я я	Яя	я

注：字母是书面上表示音的符号。俄语字母有 33 个，其中元音字母 10 个，辅音字母 21 个，无音字母 2 个。俄语字母有印刷体和书写体两种，每种字体又有大写和小写。

语 音

一、元音和辅音(清辅音和浊辅音)

气从肺里出来振动声带,通过口腔又没有受到任何阻碍,发出清晰响亮的声音,这种声音叫做元音。俄语元音有 6 个: [а], [о], [у], [э], [ы], [и]。

气从肺里出来通过口腔时受到一定阻碍发出的声音叫做辅音。俄语辅音有 36 个: [л'л'], [м'м'], [н'н'], [р'р'], [б'б'], [в'в'], [г'г'], [д'д'], [з'з'], [п'п'], [ф'ф'], [к'к'], [т'т'], [с'с'], [х'х'], [ж], [ш], [ц], [ч], [щ], [й]。

辅音分清辅音和浊辅音。发音时声带不振动的是清辅音,如: п, ф, к, т, ш, с, х, ц, ч, щ; 声带振动的是浊辅音,如: б, в, г, д, ж, з, л, р, м, н, й。有些辅音是清浊成对的,如:

п	ф	к	т	ш	с
↓	↓	↓	↓	↓	↓
б	в	г	д	ж	з

不要将元音字母、辅音字母和元音、辅音互相混淆。如前所述,俄语元音字母 10 个,但元音只有 6 个;辅音字母 21 个,但辅音有 36 个。

Упражнения

1. 读下列音组和单词,注意 п — б 的区别:

па — ба по — бо пу — бу пи — би пе — бе
пар — бар пор — бор пур — бур пир — бир
пер — бер

платье пластинка праздник упражнение
прекрасный проводить спасибо спорт
перемена первый аппетит петь больница
болеть бабушка большой работа собирать
библиотека любить убирать обед брат
брюки добрый учебник фабрика

2. 读下列音组和单词, 注意 т — д 的区别:

та — да то — до ту — ду тя — дя ти — ди
те — де тю — дю тѣ — дѣ ты — ды
тат — дат тот — дот тут — дут
там — дам том — дом тум — дум
твой текст тетрадь тѣтя тихо
товарищ труд туфли торт телевизор
дело доска дверь девочка диван
другой домашний долго думать дядя

3. 读下列音组和单词, 注意 к — г 的区别:

ка — га ко — го ку — гу ки — ги
как — гак кол — гол класс — глас куст — густ
каждый каникулы когда кино книга
кто красивый крестьянин куда
герой голова линейка говорить
готовить гулять глаза ледно

4. 读下列音组和单词, 注意 з — ж 的区别:

за — жа зо — жо зу — жу зы — жи [жы]
зе — же [жэ]

здесь везде здравствуйте завод телевизор
газета музей магазин звонок зонтик
жить ждать женщина жизнь жаловаться
журнал же обсуждать нужный продолжать

5. 读下列音组和单词, 注意 е — ш 的区别:

са — ша со — шо су — шу сы — ши
нас — наш вас — ваш

стол стул класс стена словарь место
светлый по-русски объясняет сумка сестра
красивый письмо
школа карандаш слушают хорошо большой

6. 读下列音组和单词, 注意 л — н 的发音:

ла — на ло — но лу — ну ли — ни

лак — лак лам — лам лас — лас лат — лат
лок — лок лом — лом лос — лос лот — лот
платье человек слово земля голова веселый
светлый слушать улица или лежать любить
рисунок можно верно снова понимать конечно
линейка книжный сын звонок воскресенье

7. 读下列音组和单词, 注意 л — р 的发音:

лак — рак гол — гор лист — рис
лук — рук соло — сорок малка — марка

дѣлать вѣсело молодѣжь плохо поле
телеграмма пол мел пенал стул журнал
рано радио завтра работа урок
вопрос родина русский рисовать ребята
время интересный парк фабрика спорт

8. 读下列单词, 注意 ж, ш, щ 的发音:

лежать пожалуйста нож режу
журнал уже жить скажите каждый книжный
наш карандаш шкаф дедушка слушать
хорошо ошибка больше широкий
вещь товарищ возвращаться щётка

9. 读下列元音、音组和单词, 注意 ы 的发音:

ы — ы — ы и — ы — у у — ы — и
ды сы зы пы фы ры
вый мый тый лый ный
ты мы вы сын годы зuby вазы
быть вырасти высокий язык

10. 读下列元音、音组和单词, 注意 э 的发音:

э — э — э а — э — и и — э — а
и — э — и э — и — э
тэ дэ сэ зэ эл эм эн эс
это этот эта эти
электричество электростанция
экскурсия энергия

Таблица слогов.

拼音练习表

音组 辅音	元音									
	а	о	у	ы	э	я	ё	ю	и	е
п	па	по	пу	пы	пэ	пя	пё	пю	пи	пе
б	ба	бо	бу	бы	бэ	бя	бё	бю	би	бе
ф	фа	фо	фу	фы	фэ	фя	фё	фю	фи	фе
в	ва	во	ву	вы	вэ	вя	вё	вю	ви	ве
т	та	то	ту	ты	тэ	тя	тё	тю	ти	те
д	да	до	ду	ды	дэ	дя	дё	дю	ди	де
с	со	со	су	сы	сэ	ся	сё	сю	си	се
з	за	зо	зу	зы	зэ	зя	зё	зю	зи	зе
м	ма	мо	му	мы	мэ	мя	мё	мю	ми	ме
н	на	но	ну	ны	нэ	ня	нё	ню	ни	не
л	ла	ло	лу	лы	лэ	ля	лё	лю	ли	ле
р	ра	ро	ру	ры	рэ	ря	рё	рю	ри	ре
к	ка	ко	ку	—	—	—	—	—	ки	ке
г	га	го	гу	—	—	—	—	—	ги	ге
х	ха	хо	ху	—	—	—	—	—	хи	хе
ш	ша	шо	шу	—	—	—	шё	—	ши	ше
ж	жа	жо	жу	—	—	—	жё	—	жи	же
щ	ща	що	щу	—	—	—	щё	—	щи	ще
ч	ча	чо	чу	—	—	—	чё	—	чи	че
ц	ца	цо	цу	цы	—	—	—	—	ци	це